

7. szám.

Második évfolyam. 1863.

Február 15.

A hortobágy.

(Vége.)

A bizodalom visszaállítására leghatályosabb eszköz a társulati igazgatóság részéről, ha az összes kivétési lajstromokat, a legnagyobb nyíltsággal közli az érdeklettekkel. Hadd lássa minden ártérbirtokos, aki látni akarja, hogy a többi érdeklettek birtokai hogy vannak osztályozva, és mennyi fizetéssel megróva.

Erre azt lehetne mondani, hogy ama lajstromok a pénztárnoknál Polgáron, vagy az igazgatónál Tokajban bárki által, bármikor megtekinthetők. De ily felelet alig volna egyéb gunynál, mert kevés embernek van módja és ideje, azon utat e célból megtenni.

Ellenben a társulatnak nem nagy költségére kerülne, de kimondhatatlan szellemi nyeresége származnék abból, ha azon fizetési lajstromokat, legalább annyi példányban kinyomattatná, ahány önálló határtest van az összes érdekeltségben és minden egyes határtest birtokosának, vagy ha többen birják, közbirtokosságának megküldene egy példányt.

Nem hiszem, hogy e jogos és méltányos kívánatot, — mely ugye lehet magában véve is sok alaptalan félreértést elenyésztetne, — az igazgatóság megtagadja.

De midőn az igazgatóság ez uton módot nyújtand mindenkinek, hogy kellő adatok alapján felszámolhasson s alaposan megtudja: ki van aránytalanul terhelve s ki élvez aránytalan könnyítéseket? egyszersmind halaszthatatlanul szükséges, hogy az alapszerződés 6-dik fejezetének értelmében, most már minden tartós halogatás nélkül, „a méltánytalanul teljesített fizetések kiigazíttassanak, illetőleg megtéríttessenek.”

Elmaradhatatlanul szükséges továbbá az is, — hogy a társulat figyelmébe vegye az alapszerződés 7-ik fejezetét, melyben határozottan kifejeztetik, miszerint a tiszaszabályozás fogalmába nem csupán a mocsárok és kiöntések rendezése, korlátozása, illetőleg lecsapolása, de a vízszervezetnek bármilyen hasznosítása is befigyeltetik.

Hogy e széles értelmű kifejezés alatt mit kelljen érteni: azt a szabályozás természete magyarázza meg. A vizek lecsapolásán kívüli „hasznosítás” alatt szabályozásnál nem lehet mást érteni, mint azon földeknek öntözését, melyeknél ez kivihető.

Ohajtom, hiszem és vallom, hogy eljövend az idő, melyet Paleocapa Péter jószolt a tiza völgyeiről, miszerint e roppant nagy fekarányu térségek idővel mind meg fognak öntöztetni a medreikbe szoritott folyamokból kivezetendő csatornák vizeivel. De most még ily messzire gondolni ábrándosság lenne.

Mig ellenben nem ábránd, de életszükség, — hogy azon a tiza közelében elterülő hortobágyvidéki szikes legelők, melyekre áldás volt az árvíz, és melyekre nézve az öntözés további elmaradása annyi, mint a tulajdon használhatóságának semmivé tétele, — a tiza legalkalmasabb pontján építendő zsilip és onnan vezendő csatorna útján, rendszeres öntözés alá vonassanak.

Hogy a hortobágyvidéki legelők megöntöztethetők: azt kellően igazolták a szabályozás előtti időszakban, részint a hortobágy, részint az Árkus folyásokon rendszeresen eljövő árvizek.

E vonalokon bizonyosan eljöhethetnek azok most is; sőt a szakértők ugye lehet rövidebb és így kevesebbe kerülő utat is találhatnak, melyen minél nagyobb terület, minél kevesebb költséggel öntözés alá vétethessék.

A tiza melyik pontjából induljon ki és meddig terjedjen ki tehát ezen csatorna, annak megbeszélése nem e cikk írójának, de a szakértők feladatához tartozik. Én csak azt kívántam a fenebbiekben kimutatni, hogy ezen lehetséges műtétel a hortobágyvidékre nézve életszükség.

Ide még csupán azt jegyzem, hogy a csatorna elkészítésnek költsége nem terhelhet igazságosan és

méltányosan mást, mint azon közös nagy érdekeltséget, akinek hasznából a hortobágyvidék jelen nyomorúságába sülyedett.

A fentebb közölt számok, — melyek ugy amint vannak, a társulati igazgató hivatalos jelentéséből irattak ki, — ellentmondhatatlanul igazolják, hogy a hortobágyvidéknek mily roppant áldozatába került gazdaságának megsemmisülése, mig ellenben más vidékek mily nagy segedelemben részesültek az által s mily nagy hasznokat vesznek abból.

Nemcsak a méltány és igazság, de a legszorosabb jog szerinti kötelesség parancsolja tehát, hogy az összes érdekeltség közös erővel készíttesse el azon csatornázást, — amely által csupán az adatik vissza az elaszályosodott hortobágyvidéknek, — ami attól a közjó érdekéből egyelőre elvétellett.

Mig a gátak rendben nem valának, e kívánatot időelőtti lett volna. Most midőn a vizek meg vannak zabolázva, eljött az idő és lehetőség, hogy a vizek feleslegei nekünk vissza adassanak.

A társulat kormánya ugyan, Debreczennek e tárgybeli kérelmét mint fent érintve van, megtagadta. De erősen hiszem, hogy ha még egyszer megfontolás alá vétetik e tárgy, — Debreczen város és a vele egyenlő érdekekben sinlődő roppant vidék e jogos és méltányos kívánata teljesített fog.

És ha ismét megtagadná a társulat? szomorú dolog lenne s akkor Debreczen maga tartozik magán segíteni. E kötelességből másokra is jókora rész jutna ugyan, de alig lehet kétkedni, hogy e vállalat létesítéséhez járulni fognak mindazon szomszédok, kikre nézve az, épen oly életszükség, mint reánk.

Azonban, mivel e tárgy részletes tárgyalást igényel, ennek egészen külön cikket szándékozunk szentelni.

Most térjünk vissza a tiszaszabályozási társulathoz.

Errenézve további erkölcsi kötelesség, hogy az érdekletteknek oly — kezdettől fogva az utolsó napig mindent magában foglaló pénzügyi előterjesztést tegyen, amelyből ne csupán summázva tűnjenek ki a bevételek és kiadások, hanem részletesen kilátható legyen az, hogy melyik érdekeltség, mely időben teljesítette tartozásait, vagy mennyire volt késedelmes.

Mert az igazgatóság minden sürgető-levelében, és az 1862-dik évi febr. 15-ről kelt pénztári kimutatásában a nem fizetők mulasztásából eredőnek állítja azon „a társulatot felbomlással fenyegető pénzügyi teljes zavart és felakadást,” melybe a társulat pénzügyi állapota jutott.

Jogában áll tehát és szükséges tudni minden érdekletteknek, hogy kik azok, akik ily nagy kártétellel alaposan vádoltathattak — s vajjon csak épen egyes nem fizetések-e okai ily végső nagy pénzügyi veszélynek, avagy talán mélyebben fekszenek okai az egész bajnak, és gyökeresebb finanziais segélyre van szükségünk?

Az 1862-dik évi januári gyűlés határozata folytán a szabályozási költségek katoná-executio útján is behajtottak, és így alig lehet most már kint valami tetemes hátralék. Azonban az igazgatóság pénzt kéri levelei nem kevesebb finanziais zavarról beszélnek mint előbb.

E tárgy ismét olyan, amiről tüzetesebben kell szólanunk. Azonban mivel még az 1862-dik évről pénztári summás kimutatást eddig nem láthattuk, — mivel az hihetőleg csupán e hó folytán fog az érdeklettekkel közölni, — e tárgynak bővebb és részletes fejtegetését akkorra kell halasztani, mikor a kimutatás kezembe jöend.

Hátra volna még e cikk folyamában szólanom azon hatásokról, amelyek, debreczeni gazdálkodási viszonyainkra, az 1848-dik évi nagy átalakulás folytán nehezdedtek. Azonban e benső életünket oly közelről érdeklő tárgynak is egészen önálló cikket kell szentelnem.

Ez alkalommal tehát bezárom e már is hosszúra terjedt cikket, azon reményben, hogy időnkint, a fen érintett tárgyak feletti gondolataim közlésére a tiszt. szerkesztőség tért engedend.

E g y s z ó

az utcai ingyeniskoláztatás létrehozhatásához.

Nem czéлом az ingyeniskoláztatás üdvös következeit mutogatni, — sem az utcai elemi iskolák száma felett vitatkozni nem akarok, — legyen az 10—20 vagy 30, csak hogy legyen. Egyedül azon módhoz akarok én is szólni: mi módon és honnan lehetne olyan forrást nyitni, melyből azon cél kivételére, ha nem felettébb bőven is, de a lakosság nagy megerőtetése nélkül folytonosan fedeztethetnének a megkívántató költségek?

Én ugy vagyok meggyőződve, hogy a népnevelés, vagyis az iskoláztatás létesítése és előmozdításával, minden a társadalomban élő egyén tehetsége szerint tartozik; mert nevelés nélkül, az emberből a legirtóztatóbb fenevad válhatik, — mely erkölcsöt, rendet, jogot nem ismerve, zavarba, sőt veszedelembé hozhatja a legbékésebb s virágzóbb társaságokat is. — Ahol pedig kötelesség s tartozás forog fen, ott szükségesképen kell rendelkezni s kényszerítő erőnek is lenni. — Én tehát nem jogról való lemondást kívánok, mint Komlóssy Imre ur; mert az bajos követelés, — de meg, azon bizonyos jogról való lemondásból kifolyó áldozat csak bizonyos részét illetően a lakosságnak, nem is volna általános; — hanem minekutána a város kerületén levő belső legelőhöz, minden városi lakosnak joga van, — azaz, ott legeltetheti s legelteti is marháját, sertését, juhát minden, a legbirtokosabb polgártól fogva, a kunyhós cigányig, — azonban itt rendelkezhetik is az előljáróság, mint ezt mindig tettes jelenleg is teszi — ezen az uton, e legelőbér-fizetésből kívánom én az ingyen iskoláztatási költségeket fedeztetni.

Amidőn pedig a legszentebb cél kivitele, a társaság legerősebb, legszükségesebb alapja van kérdésben, az előljáróság kötelessége azt a forrást megnyitni, melyből minden jogról való lemondás nélkül, mintegy önkint állna elő a szükséges költség.

Az én nézetem ez: ne legeltethetne fizetés nélkül, hanem fizetne bizonyos kis mennyiséget minden lakos, a belső legelőn levő lábas jószágaitól. Így legeltetési jogáról nem mondana le senki, azonban szabad tetszésétől függően legelőre bocsátandó jószágainak száma, — a legelő használatáért önkint fizetné a reá eső összeget. — A munkába vett szent cél elérését létesítő költségek viselésében e szerint nem egy bizonyos, jogáról lemondott része a lakosságnak, hanem mindenki, szabad akarátja szerint részesülne.

Hogy mennyire felelne meg ezen mód a kívánt czélnak, erre nézve szabad legyen egy kis számítást előmutatnom.

1-ször. A mult 1862-dik év nyarán legelt a város körül 16,896 db. fejős juh; még pedig fizetés nélkül 2118 db. darabjától 15 kr. fizetés mellett 4028 db. darabjától 40 kr. fizetés mellett 10,750 db. Ha ezen 16,896 db. fejős jutól fizettének darabjától 50 kr. — bejönne belőle 8448 ofrt. Hogy a város szükségben levő pénztára nagy hiányosságot ne szenvedne, — adatnék ezen összegnek fele a városi pénztárba, a másik fele pedig, azaz 4224 ofrt. a célba vett iskoláztatás szükségleteire.

2-ször. Fejős tehén legelt a mult évben 2668 db. E fejős tehénösszegeből csak 439 db. volt fizetés alatt 80 kr. jával, — a többi ingyen legelt. — Már pedig ha a kitűzött üdvös cél értésére adatnék a lakosságnak, hiszem, hogy vonogatás nélkül megfizetnék darabjától az 1 frtot. — azon csekélységet pedig, melyet a mult évi kulcs szerint ezután is bevehetne a város, szintén hiszem, hogy a tanács által engedné. Így a mindenk által ohajtott s munkába vett cél előmozdítása alapjaul ki lehet tenni, a 2668 db. fejős tehéntől 1 ofrtjával 2668 ofrtot.

3-szor. Volt a sertések száma a város körül levő belső legelőn 2119 db. — Ezek is annyira fizetés nélkül legeltettek, hogy a kiadott tanácsi határozatnál fogva a város pénztárába, legelő-bér czim alatt, csak 27 ofrt s 22 kr. fizettetett. Mely csekély összegről szintén erősen hiszem, hogy lemond a városi előljáró

ság. Ennélfogva a fentebbi pontba megemlített értesítés s felvilágosítás után, ugyartom, hogy nem csupán erkölcsi kötelességnek, — de társadalmi s maradékait boldogító tartozásnak fogja venni, városunk minden lakosa, ha a közlegelőn nyaraló sertéseinek, fél esztendősen fejlő minden darabjától 20 krt fizetend. És így itt is, a 2119 db. sertéstől fizetendő összeget ki lehet tenni 423 frt 80 kr-ra.

4-szer. Volt a múlt évben az őrlős ménésben 464 ló. — Ezekért is ha darabjért 1 ofrt fizettének, — be jönne 464 frt.

A négy összeg együtt teszen 7779 forintot.

Ez ugyan csak egy harmad része, e lapok 2-dik s 3-dik számában t. Komlóssy Imre ur által előadott tervben felmutatott összegnek; — de ezt lehetne még szaporítani is, a nyáron által, a város körüli közlegelőn legeltetni szokott, úgy helybeli, mint utasok lovai s másnemű marháira vetendő legelő-bérrel. Azonban másrésről amaz, százados jogról lemondást feltételez: — ez semmi jogcsontitást sem. Amaz a tulajdon egészben oda engedését kívánja. Ez, a tulajdon sértetlenül hagyja. Amazt követelni, vagy létre hozni senkinek jogában nincsen. Ezt az előjárásának rendezni hatalmában van.

Hogy ama terv szerint nagyobb összeg, és így az ingyeniszkoláztatás hamarabb jöhetne létre: nem egészen áll; mert én is hiszem azt, amit a fentebb érintett javaslat tisztelt írója hiszen; — hogy t. i. valamint már a gözmalmi társulat 600 ofrt alapítványt tett az ingyeniszkolák tanítói fizetéseiknek pótlására; úgy lesznek más önálló társulatok sőt magánosak is, kik az iskolák minél előbbi felépíthetőségét, ki pénzzel, ki anyaggal, ki iparműveivel s más szolgálattal elősegíteni, erkölcsi kötelességüknek fogják tartani.

Ha tervezésem s javaslatom, csak a legkisebb részben mozdítandja is elő a munkálatba vett üdvös cél felé való haladást, örömem s lelki nyugalomom, a legfőbb pontját érendi el. — Mert én a népnevelést és így az iskolázást tartom az erkölcsi haladás, vagyoni s személyi bátorság, egyszóval a társas élet jóléte egyedüli alapjának, — az iskolát tartom a templomok templomának; — mert hiába van a templom legpompásabban is felépítve, ha az ember annak létele célját nem érti, nem tudja s fel sem veszi, — hiába beszél a szószékből a pap, ha az iskolában el nem készítetik a szív és értelem, — az isteni félelem, erkölcsiség s felebaráti szeretet befogadására.

Kovács István.

Váratlan örömnap.

*Történelmi beszély Debreczen multjából *)*

Ábray Károlytól.

— — Azon időben egyik nap, egyik esztendő épen úgy elhozta a maga baját, mint a másik; ma a tatárok, holnap a törökök, most a hajduk, majd a németek vették ki szegény Debreczen várostól a magok harácsát.

Nem mondom, hogy mindezt már nagyon is megszokták e városnak becsületes érdemes polgárai, azt sem mondom, hogy talán valami nagyon kész szívvel teljesítették; csak azt mondom, hogy mindent megtettek, a köz-jóért, a köz-megmaradásért; ha ma fizettek a tatárnak: holnap a töröknek nyitották meg erszényüket s holnapután a hajdukat elégitették ki. Nem maradtak azután adósai a németnek sem, mint ezt az azon időbeli krónikák eléggé hitelesen és világosan bizonyítják.

De azért nem békételenkedett, nem zugolódott a város lakossága; türte csendesesen, amit isten ő szent felsége reá mért, kiürítette a keserű poharat, de nem halt meg, mert isten gondot visel az övéire. — —

Alig, hogy elfoglalta tiszteletes Erdődi János uram a városért sok nyomoruságot szenvedett s végre csöndes boldog halállal kimult Biczó István uram birói székét, midőn a váradi Kénán basától azon izenetet vevé a város, hogy a tatárok feles számmal jönnek szegény hazánk ellen s már Erdélybe érkezvén, onnan egyenesen ide igyekezzenek; sőt kevés nap alatt itt is lesznek, hogy tehát a várost minden nagyobb bajtól megmentse, jónak látja ő basasága néhány csauzt küldeni ide felvigyázásnak és védelmezésnek okáért.

A tiszteles tanács érdemes és okos férfiai köszönetet mondtak a pasah urnak e különös jóindulataért, sőt még ajándékokat is küldének neki feles számmal.

Őt napig tartotta már a város a csauz urakat étellel itallal; türte gorombáskodásaikat, rakoncátlanokodásaikat, impertinenciáikat, melyeket különösen a város fehér népe irányában kezdtek gyakorolni; el-

szenvedett minden boszantást a köztársaság javáért és fenmaradásáért.

Eközben azonban többen zugolódni kezdettek, hogy mindez csak ámitás, cselfogás, a pasah csak azért híresztelte el a tatárok jöttét, csak azért küldé reájok a csauzokat, hogy élmezzenek, tartásuk őket. E panasz előbb csak titokban hallatszott, később mindenütt és mindenki azt beszélte, hogy ők bizony nem tartják ezeket az ingyenélőket hasztalan.

S már épen vissza is akarták őket küldeni. midőn augusztus 7-dik napján, az urnak 1663-dik évében hire futamodott, hogy a tatársereg Diószeg alá érkezett roppant táborával.

De a hír nem egyedül magában jött a szél szárnyain; futva menekülő bujdosók hozák ezt, kik hajlékaikat s minden vagyonukat az ellenség martalékaul hagyva, éhségtől szomjuságtól gyötörtetve, félelemtől, halálos veszedelemtől üldözötve keresének-e nagy városban oltalmat és menhelyet.

A szegény emberek nem győzték kibeszélni, kipanaszolni magokat; elmondák: hogy ütöttek reájok éjnek idején, váratlanul, véletlenül a tatárok, mikép vették körül városukat, mint roppant sáskasereg mindenfelől; mikép dulták fel, pusztították el vagyonukat; mikép öldösték, gyilkolták le gyermekeiket, szülőiket, barátaikat; a szegény leányok nem várták be a vad csorda garázdálkodásait, hanem egy része kést vert mellébe, vagy jókor a kutba ugrott, hogy a nagyobb veszedelemtől megszabaduljon; elmondák végre: mikép gyujtották mikép égették föl városukat, melynek visszatérőkkel talán helyére sem fognak találni s több eféle szerencsétlenségeket.

Hogy pedig nagyon is igazat beszéltek, meglátzott az égen, mely délkelet felé fakó veres fényben uszott az égő falvak és helységek lángjától. — —

Éj volt, nyugtalan rémületes éj. A városon kívül az örökül kiállított csauzok jeladó kiabálása, benn a városban a szegények, ügyefogyottak panaszos jajgatósa hallatszott.

Óránkint szaporodtak a menekvők, ki gyalog, ki lóháton, egyik kis testvérét, másik agg szülőit vezetve karjain; némelyik könyezve, kétségbeesve talán elhalt, talán meggyalázott szereteteiért.

S mindenik ugyanazon rémületes hirt ismétlé:

— Jó a tatár!

A tatár, ez a vad, fékezhetlen csorda, hosszú négyszegletes fejével, apró pislogó szürke szemével, baromi kegyetlenségével. Szerencsés aki soha nem látta, nem ismerte őket.

A debreczeni jószívű polgárok könyezve fogadák a menekülőket, megosztották velök hajlékaikat, falatjok felét.

Csak az tudja méltányolni a szenvedő baját, ki maga is részesült abban.

A város tömve volt mindenfelől begyülekezett menekülőkkel, minden házhoz jutott kettő, három, több vagy kevesebb, az épület nagyságához képest.

Széles István uram, azon időben egyike Debreczen város érdemdu tanácsférfinak, kiállott háza elibe, mely vala czepléduczában, egy nagy égő lámpást függesztve reá jelül s ott strázsált órák hosszat, megszólítván minden menekvőt s szívesen meghíván, hogy ha jobb helye nem lenne, térjen be az ő „szegény hajlékába.“

A szerencsétlenek könyezve fogadák a meghívást, bemenének a kijelölt fedél alá, hol a derék nagyasszony mindjárt meleg étellel kínálta őket, aztán ágyat vetett mindenik számára; az a majdnem padlásig felérő két tornyos nyoszolya, mely a „tisza szobában“ eddig érintetlenül felvetve állott, akár egy nagy család számára is elég ágybelit szolgáltatott volna; az ifju Széles Miklós pedig, ki az időben végezte be a debreczeni Collégiumban a „humaniorák“-at, bort hordott számokra a pinczéből, szomorodott szívük felvidámitására.

Szegények nem győzték köszönni a sok utánok való járást és szivességet; kérték, hogy ne csináljanak miattok semmi alkalmatlanságot magoknak, hisz ők soha egy századrészt sem tudják ennek visszaszolgálni.

Nemzetes nagyasszonyom majdhogy meg nem haragudott ezért a beszédért; csak annyit monda rá: hogy nem is vizsontszolgálatért teszi ő ezt, hanem keresztényi kötelességből.

Ezen aztán megnyugodtak, nem hálálkodtak tovább s kölcsönösen elbeszélvén egymásnak panaszait, álomra hajták fáradt tagjaikat.

Hajnal felé járt az idő, midőn Széles István uram oda hagyta kapuját.

— Te is feküdj le Miklós, szóla fiához, pihend ki magadat, holnap ismét lesz elég dolgunk.

Az engedelmességhez szokott fiu úgy tön, mint érdemes uraatyja parancsolta.

Épen a gyertyát akarta kioltani, midőn ablakát, mely az utcára nyil, megkocogtaták.

Szó nélkül ugrott ki az ifju szobájából s tára föl az utcaajtót.

— Sándor kiálta rémulten, amint a belépőt megismerte, mit keresesz te itten?

— Oltalmat, segedelmet, — tördelé ez, — a tatárok Vámos-Pércsen vannak.

— Irgalmas Isten és Erzsike?

— Atyámat legyilkolák, én e kardsapástól, — szólt a fején levő, jól-rosszul bekötözött sebre mutatva, — elkábulva, eszméletlenül rogytam le mellé, midőn magamhoz tértem a ház égett fejem felett, félig eszméletlenül menekültem az égető lángok közül s a kerten keresztül sikerült a szabadba kivergődnöm; mi történt növéremmel, azt csak a jóságos isten tudná megmondani.

Miklós arca halaványabb lett mint a fehér fal.

— Meg kell tudnunk, fel kell őt találnunk s ha él, meg kell szabadítanunk, — szólt erős elhatározottsággal.

A menekült keserűen mosolygott.

— Így beszél az, gondolá magában, ki még nem látta s nem ismeri őket.

— Ha az egész világot kellene is érette fölkeresnem: visszahozom őt, esküszöm neked.

Aztán betértek a szobába, beszélgettek, terveztek együtt: hogy mennek ki a tatár táborba, hogy járnak sorba, hogy vizsgálnak meg minden egyes sátert, mert Miklósnak valami jó sejtelve volt, hogy az ő kedves Erzsikéje, kit gyermekora óta szeret, kit minden iskolai szünidő alatt meglátogat, ki nek birhatása volt egyedüli törekvése nem hallhatott meg, hogy fel fogja őt találni, és megszabadítja.

Az apa szomorú szívvél hallgatá a két tapasztalatlan gyermek ábrándos terveit, melyek valójában csak légből alkotott reményvárak voltak, hanem az ért, — nehogy elcsüggedjenek — még maga is biztatá őket.

(Folytatjuk.)

Gyakran szóltak....

— 1859 —

Gyakran szóltak óh szerelem

Rólad az én verseim,

S hogy magam még nem szerettem:

Lelkesültem, dalra keltem

Más szív érzéseim.

Megdaloltam a szerelmet

Mielőtt megismerém,

S keltem újra hő dalokra:

Mikor nyíló rózsabokra

Ekesen borult fölem.

Hervadandó rózsabokor —

Elmulandó szerelem!...

Annyi búból, annyi bajból,

Annyi könyből és sohajból

Csak a dal maradt velem.

S elsírom a dúlt kebelnek

Pusztaságát, kinjait;

Dalom csendes éji szellő

Száraz lombok közt lehelő, —

Szomorú, és szomorít.

Kihunyt tüznek hamva körül

Zeng, epéd, sír most a lant;

Szívem örök buba merül,

Rajt' ~~sem~~ semmi sem könyörül

Csak egy, csak egy — ott a lant.

Ott alatt a sír ölében

Ott lesz nyugtom énnekem!

S lantom mint az eolhárfá

Síromon a szélnek tárva —

Megzendül rajt' énekem.

Bolygó lelkem suttagó, lágy

Éji szellővé leszen:

S a hurok közt elsuhanva

Költi édes, méla dalra, —

Fájva, sírva, csendesesen.

De akkor is szerelmet zeng

Mindig hü és hő dalom;

A szerelem ha álom is:

Szerelmem lesz halálom is —

Mert álomom csak — folytatom.

Szóljanak hát amíg élek

Szerelmemről dalaim,

És szóljanak holtom után:

Eolhárfá rezgő húrján,

Lelkem sohajtásain.

THALY KÁLMÁN.

*) Kutló Bartha Boldizsár: «Debreczeni krónika 1664.»

S a városi levéltár oklevelei.

Ma délelőtt tartatik azon egyháztanácsi közgyűlés, mely afelett határozand: mi történjék az ár-
vatartó-pénzalapnak, a protestans felekezet rendelkezése alá bocsátott részével? — Ez ügyet, mely nemcsak a kérdéses összeg nagysága, de elvi tekintetből is igen nagy fontosságu, Debreczen lakosainak legnagyobb része a tárgyhoz méltó feszült figyelemmel kíséri.

— Mult számunkban említettük, hogy a kereskedelmi és iparkamara egy bizottmányt küldött ki, mely a lapunkban már kétszer fejtegetett debreczen-nagyvárad vasutügyben emlékiratot készítsen. E bizottmány több szakértővel és többi közt a tiszavidéki vasut helybeli tisztviselőivel magát érintkezésbe téve, már megkezdte munkálatait. Az eddig tisztába hozott körülmények tekintetbevételével ughalljuk, hogy az említett vonal természetes irányának — egy kis kerüléssel Diószeg felé — helyreállítása, épen nem tartozik a kivihetlenségek közé, míg a debreczen-ujfalui mellékvonal létesítésére épen nincs kilátás. — Ohajtandó volna, hogy mielőtt ez ügy eldöntetik, több hozzászólólanának; ha egyéb tekintetből nem, már csak azért is, hogy ez eszmének gyakorlatiassága azok előtt, akik rövidlátók és nehezen hallanak, világos és érthető legyen.

— A reformált vallásuak helybeli főiskolájában a felsőbb, — ugynevezett akadémiai tanulóifjúság első félévi nyilvános szigorlatai holnap, folyó hó 16-án veszik kezdetüket, a szokott tanórákon és teremekben s folytattnak e hó utolsó napjáig. Mely szigorlatokra a t. cz. értelmesb közönséget az igazgatóság általunk tiszteletteljesen meghívja.

A jövő félévben a leczkék kezdete márczius 9-kén leend.

— Mult héten csőtörtökön az „emlékkert“ ásatása alkalmával, a munkások két követ találtak a földben. Az egyik mintegy két mázsányi súlyu s egykor talpazata lehetett valamely szobor vagy oszlopnak, később valamely épület anyagai közzé szorult. A másik mintegy másfél mázsányi súlyu, keresztalaku terméskő, mely látszólag valamely goth épületnek ajtaja vagy ablakához szolgált, annak egyik kiegészítő részét tevé; mit eléggé bizonyítanak a vésnök által rá-metszett X-ek, egy 8-as szám s talán egy E betű; mely utóbbi jegyet azonban tisztán meghatározni már nem lehet. Igen derék lenne, ha ez ásatás alkalmával a régi egyháznak föliratos márványköveiből, — melyek a falakba voltak betéve — találhatnának nehányat, emlékmáradványokul Debreczen multjából.

— Alig bocsátottuk világ elé azon aggodalmunkat, hogy az emlékkert vasrácsozatának elkészítésével aligha Münchenre nem szorulunk, midőn egy helybeli fiatal lakatos mester egy kész rácsotrácszszel állott elő. Az ifju mester nem szolt senkinek, hanem megnézte a müncheni mintát, hírtelen mását készítette annak s ajánlkozott az egészten a münchenihez hasonló árért elkészíteni. — Egyszersmind a gőzmalomtársulat komoly lépéseket tett arra, hogy a művet saját gépműhelyében elkészíttesse. Tehát nemcsak lehetőség, de még verseny is. — Örvendetes jelensége iparunk haladásának. — Az említett lakatos vállalkozó szellemisége már meghozta gyümölcsét, amennyiben egy kertbirtokos azonnal elhatározta, hogy általa kertéhez vaskerítést készített. A lakatos neve Tóth, lakik szentannautczán, az Angyalosiházban.

— Solti esperes nt. Szász Károly ur, kinek mult számunk egy igen szép, új hőskölteményéből hozott mutatványt, közelebb egy kötet „Halotti imá“-kat végzett be. A terjedelmes műnek, mely miután e nembn eddig csupán Medgyes L. hason tartalmu könyvét birjuk, hiányt pótoland, valószínűleg helybeli könyvtáros Telegdi Lajos lesz kiadója, ki prot. vallásra vonatkozó kézikönyvek kiadása által már elismerést vivott ki magának. — A debreczenvárosi nyomdából pedig legközelebb helybeli jólismert mérnök Beregszászi Pál urtól kerül ki egy füzet építészeti szakmunka, és városunkban jól ismert nyelvtanár Nagy Sándor tól egy, magyar nyelven irt francia nyelvtan.

— Hire járt a napokban, hogy egyik köztisztletben álló s épen városunkban mulatott hazánkfia ablakán belöttek. Nehogy e hir aggodalmaknak, vagy félremagyarázásoknak szolgálhasson alapul, azt ezenel határozottan megczafoljuk.

— Richard apát vetélytársa Henoch, bécsi vizkutató jelenleg Szathmáron időzik s mint halljuk meghívást kapott Debreczenből, hogy ide is ellátogasson. — Csodálkozónak rajta, mikor a Richard által kijelölt helyeken még egy ásonyomnyit sem ástak.

— A „V. U.“ közelebbi száma Debreczenre vonatkozólag két képet hoz. Egyik a nagy-templom, melynek rajza, különösen magára az épületre nézve sikerültnek mondható. — A másik annyiban vonatkozik reánk, amennyiben készítője köztünk időzik. Ez

Sándy Gyula, kitünő táj és arczképfestész, kinek műteremében (czeglédutca Bészlerház) többigen csinos kép közt különösen egy „bibornok“ Van Dyck után és egy „Teleki L.“ ragadja meg a figyelmet, míg egy gyönyörű női arczképe Gyürky S. kirakátaban szemlélhető.

— F. hó 12-kén délután egy fiatal kocsis, amint a monostori erdőről fát szállítva hazatérőben vala: véletlenségből a szekér kerekei közé esett s a nehéz szekér keresztül ment rajta. A még csak 18 éves ifju rögtön meghalt a súlyos nyomás alatt s a városba már élettelenül szállítottat be.

— Kertészeti egyletünk f. hó 11-kén tartott vál. ülésében Kovács J. Kiss L. és Bácsy L. az igazgató, — Kiss S. Thamassy K. és Félegyházi B. az izelő, — végre Csanak J. Telegdi L. és Markos P. a csarnokbizottság tagjainul megválasztattak; e bizottságok működéséhez ellenörködéssel pedig alelnök Kacsokovics I. megbízott. — A kollégium kertjének 4 l. mély és u. o. széles árokkal körülvésére az ig. bizottság kiküldetett. — A téglási urasági kertész hatféle diszfamaggal ajándékozta meg az egyletet. — Az egylet kertében termett gyümölcsök feletti intézkedésre a izl. bizottság kiküldetett. — 2000 körtve és almavadonc szeszterzésével az ig. bizottság megbízott. — Vál. ülések helyiségének kiszemelésére 3 v. tag kiküldetett.

(Lapunk mult számában a választmányi tagok névsorából tévedésből maradt ki Csanak J. neve, mely hiányt ezennel helyreigazitunk. — Szerk.)

— Illetékes helyről azon felvilágosítást vesszük hogy a mult számunkban említett 300000 forintnyi kölcsönnek egy részét a város nem — mint hire járt — általa, hanem netalán hitelezők által felmondandó tőkék kiifizetésére szándékozik fordítani s hogy az nem 8 száztóli hanem a fárdijakon kívül 7 száztólis pénz.

— Alapos kilátás van rá, hogy a már említettük kőburkolat (egyelőre kísérletkép a széchenyiutczán) létesítettik. E czélra tokaji porfirók van tervben, melynek négyszöge 6 öftrba kerülne.

— A 18000 r. kath. és csak egy-kétszáz ref. lakossal bíró Dunaföldvár város előljárósága közelebb azzal bizonyította be vallástürelmét, hogy a reformáltaknak 40,000 téglát adományozott templomépítéshez.

— A nagyvárad takarékpénztáregylet folyó hó 22-kén tartja rendes évi közgyűlést Nagyváradon, a bihari kaszinó helyiségén.

— A „Religio“ közelebb azt írja, hogy Dobsa „I-ső István“-jának Székesfehérvárott, az ásatási költségek fedezésére előadása „megszentségtelenítése lenne a szent király emlékének.“ — A „Religio“ ugy látszik lelki sötétségben szenved; nem ártana az ország főpapjától kérnie egy kis világosságot, aki pécsi püspök korában egyik legfőbb előmozdítója volt a pécsi színház ügyének s annak létesítéséhez tetemes összeggel járult.

Beküldetett: „Nagy László siremléke.“ — Kiadta édes atyja. Debreczen. Telegdi L. bizománya — A műről és azt illető körülményekről jövő számunkban; most csak annyit, hogy csupán a főiskolában kapható, 60 kr. jával.

Színház.

Febr. 6. „A szökött katona.“
Febr. 7. „Ördög Robert.“ Dm. 5 felv. Zenéjét szerzette Mayerbeer — E dalmü egyike azoknak, melyek többszöri előadásai között párhuzamot vonhatunk. S ha ezt teszük: az eredmény kétségkívül a mai előadás javára fog kiütni. Nem mintha Robertnél több élénkséget s Alicenél több alkalmazkodást szerepe szelleméhez ne ohajtottunk volna, hanem mert Baráthy oly hévvel, tiszta hanggal és praecisióval vitte keresztül Bertram szerepét, hogy az általa nyújtott élvezet mások hibáinak nagy részét is feledteté s töle az elismerés koszoruját megtagadnunk nem lehet. Annál inkább örülünk pedig e körülménynek, mert az ez előadással jutalmazott Schönewald T. k. a utolsó fellépte ma igen nagyszámu közönséget vonzott a színházba

Febr. 8. „II. Rákóczy Ferencz fogsága.“ Dr. 5 felv. Irta Szigligeti. Közönség szép számmal.
Febr. 9. „Orpheus pokolban.“ — E látványos dalszínmű sokszor adatása mellett is nagy közönséget esalt be.
Febr. 11. „A nőtelen férj.“ Vigj. 5 felv. Irta Obernyik Károly. A szereplők mindenike jól sikerült igyekezettel játszta le a neki jutott szerepet. Csekélyszámu közönség.
Febr. 12. „Angelo, Padua zsarnoka.“
Febr. 13. Népelőadásul. „A cigány.“ Szigligeti szm

Kiadó: a debreczeni Színügylet.
Szerkesztő: Illésy György.

Köszönet Nagy Elek urnak

a ref. felsőbb tanulók önképezdésétől.

Tisztelt Pártfogónk! — Midőn azon hálás örömet, mely egyletünk részére tett becses adománya által bennünk fel-támadott, kifejezzük: engedje meg egyszersmind kinyilatkoztatnunk részvétünket, melyet, méltó atyai bánatában osztozkodva, mindnyájan érezünk. — Ama földről idő előtt elszakadt szellem, kinek emlékét a hü gondoskodás saját lelkének el nem porló gyöngyeiből építte fel, nemcsak egy családé volt, hanem volt a miénk, kik neki e földtanoda falai közt utódai vagyunk; volt felekezetünké, mely benne egyik buzgó harcászai méltán remélhető; volt a hazáé, melynek örökjogainak védői közt már is tudori koszorúval ékesítve foglalt helyet s így a szép remény elpusztulásának fájdalma nem egy szívet nyom.

A boldogult iránti kegyeletes emlékezet azonban, midőn kegyes pártfogónk, azért, hogy az ő szellemi termékeiből „Siremlék“ czim alatt összeszerkesztett műnek 200 példányát egyletünknek ajándékozta szabad rendelkezés végett céljaink elérésére, kötelelességérté magasztosul fel keblünkben; — és ha a tetterő, melyre e megtiszteltetés egyletünket buzdítja, szellemi eredményt mutatand fel: annak nevé fogja hirdetni az, ki lelke melegevel jóltevő napkint még lenyugvása után is virágokat fakaszt.

Állandó hálás érzettel vagyunk az egylet nevében, debreczeni kollégiumban 1865 január 18. Csiky Kálmán, jegyző. Balogh Ferencz elnök.

Nyilttér.

Városunk némelyik czéhtestülete, megrovásra méltólag keveset gondol a kebelében elhunyt szegényebb sorsu iparos tagtársaival s azok családjaihoz közvetlenül tartozókkal. Eleven például szolgáljon errenézve a következő eset:

Nemrég egy — segédképen dolgozó becsületes iparos-mesternek neje halt el. A férj nyomasztó anyagi körülményei nem engedvén, hogy az elhunytat saját költségén eltemettessen: egész bizodalommal fordult a czéhhez, hogy ennek pénztárából neki 4 frtot kölcsönözzön. Azonban onnan visszautasítván, a szegény szomorodott szívű férjnek nagy utánajárás után alig sikerült annyi összegecskét összekapartani, amennyivel a boldogultat a lehető legegyszerűbben eltakaríttathassa. Ezen szivtelenségét a kérdéses czéhnek neveli még azon körülmény is, hogy amidőn kötelelességből a temetésen jelen volt czéh az utolsó tisztességtétel után visszatért a városba: egyik utba eső koresmába betérvén, a czéhládája rovására épen 4 frtot ittak le áldomáskápen. Szükségesnek tartottam ennyit e botránnyos esetből megemlíteni, hogy hasonló, jövőben mentül ritkábban forduljanak elő.

Kelt Debreczen 1865. febr. 15.

Sz. S.

Gazdaszat, ipar s kereskedelem.

Debreczen febr. 12. — Időjárásunk állandóan száraz és tavaszias, de mindamelltt gyakran elég mogorva, néha-néha kismérvű hajnali fagyással; esőre volna nagy szükség. A szántás általános megkezdett azok által, akiket még a fahordással való pénzkeresés vissza nem tartóztat; s a föld, a hosszas száraz, esőtlen időjárás daczára, elég porhanyós. Heti vásáraink nagyobb részint kevésbé látogatottak, az iparosok állandóan vevők nélkül ácsorogják át a vásáros napokat. A telelő jószág ára fokkonkint emelkedik amint a kitavasodás felé minél inkább közeledünk. A napszám minden munkára igen olesó; ily olesó 1850-óta még soha sem volt.

Cs.

Piaczi áruk.

	Buza.		Kétszeres.		Rozs.		Árpa.		Zab.		Tengeri.		Marhabus.
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	
Debreczen. Febr. 10.	5	40	2	80	2	3	1	70	1	45	2	15	17
Pest. Febr. 6.	4	7	—	—	2	65	2	5	1	52	2	45	
Nagyvárad. Febr. 10.	5	20	2	40	2	10	2	60	—	—	2	25	17
H. Bösörmény. Febr. 11.	5	20	—	—	2	—	1	40	1	40	2	20	15
Győr. Febr. 11.	4	20	—	—	2	70	1	80	1	50	2	25	
Margitta. Febr. 6.	5	20	2	80	2	10	1	60	1	20	1	80	11
Mezőkövesd. Febr. 5.	5	—	2	40	2	20	1	70	1	25	1	75	16
Miskolcz. Febr. 11.	5	10	2	50	2	10	1	60	1	5	1	55	
Eger. Febr. 10.	5	40	—	—	2	20	1	65	1	50	1	80	
Szentes. Febr. 10.	5	52	—	—	—	—	2	5	1	75	2	35	

Bécsi börze. 1865. Febr. 12. — Egy es. arany 5 fr. 54 kr. — Ezüst 114 fr. 75 kr.

*

60^{dik} ÁRJEGYZÉK

az „István“ gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben, külföldi értékek nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	14	frt.	—	kr.
B. ugyanaz apró	14	„	—	„
C. dara középszerű	12	„	—	„
0. királyliszt	13	„	—	„
1. lángliszt	11	„	80	„
2. montliszt	10	„	80	„
3. zsemlyeliszt	9	„	80	„
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendű	8	„	—	„
5. ugyanaz 2-dik	7	„	—	„
6. barnakenyérliszt	5	„	40	„
Kétszerliszt	6	„	30	„

Rozsliszt 1-ső rendű	7	„	20	„
Rozsliszt 2-dik rendű	4	frt.	80	kr.
00. árpakása	14	„	—	„
0. árpakása	13	„	—	„
1. árpakása	11	„	—	„
2. árpakása	9	„	—	„
3. árpakása	6	„	50	„
4. árpakása	6	„	—	„
Árpaliszt	2	„	40	„
Dercze	2	„	40	„
Lábliszt	2	„	40	„
Korpa	2	„	—	„
Buzaalj	2	„	80	„

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazsallítja.

Debreczen 1863. Febr. 6.

Felszólítás.

Mint hogy zenedénk fennállása az alapítványtörvények kamatai és az évdíjak pontos befizetéséhez van kötve: tisztelettel szözlítom fel zenedénk teljes című alapítót, hogy alapítványi tőkéknek még be nem fizetett, múlt évi január 1-től június végeig terjedő első s a július 1-től decz. végeig terjedő második félévi kamatait, — továbbá a zeneegylet t. cz. rendes tagjait, hogy a még hátrányban levő 6 forint évdíjakat — zeneegyleti pénztárnok Borsos Ferencz urhoz, mielőbb beküldeni méltóztassanak. *)

Komlóssy Lajos zenedeigazgató.

* Múlt számunkban tévedésből maradt ki a ritkított betűjű szedés. Szerk.

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán. — Érvényes az 186^{2/3} téli havakra.

I. Kassa és Nagyváradi	Bécs ind.	8 óra — perc este	II. Kassa és Nagyváradi	Kassa ind.	5 óra — perc reg.		
	Pest „	6 „ 25 „ reg.		Forró-Encs . . . „	6 „ 25 „ „		
	Czegléd „	9 „ 27 „ „		Miskolcz „	7 „ 52 „ „		
	Szolnok „	10 „ 27 „ „		Tokaj „	9 „ 35 „ „		
	Püsp.-Ladány . . . „	1 „ 26 „ délu.		Debreczen „	12 „ 12 „ délu.		
	Debreczen „	3 „ — „ „		Püsp.-Ladány . . . „	1 „ 45 „ „		
	Tokaj „	5 „ 25 „ „		Szolnok „	4 „ 44 „ „		
	Miskolcz „	7 „ 24 „ „		Czegléd érk.	5 „ 41 „ „		
	Forró-Encs „	8 „ 44 „ „		Pest „	8 „ 37 „ este		
	Kassa érk.	10 „ 27 „ „		Bécs „	6 „ — „ reg.		
II. Arad felé	Püsp.-Ladány ind.	1 „ 58 „ délu.	III. Kassa és Nagyváradi	Nagyvárad . . . ind.	10 „ 6 „ déle.		
	B.-Ujfalu „	3 „ 13 „ „		B.-Ujfalu „	11 „ 34 „ „		
	Nagyvárad érk.	4 „ 38 „ „		Püsp.-Ladány érk.	12 „ 48 „ délu.		
	III. Arad felé	Bécs ind.		8 óra — perc este	IV. Arad felé	Arad ind.	9 óra 33 perc déle.
		Pest „		6 „ 25 „ reg.		Csaba „	11 „ 59 „ „
		Czegléd „		9 „ 37 „ „		Mező-Tur „	2 „ 20 „ délu.
		Szolnok „		10 „ 59 „ „		Szolnok „	4 „ 18 „ „
		Mező-Tur „		12 „ 34 „ délu.		Czegléd érk.	5 „ 31 „ „
		Csaba „		3 „ 3 „ „		Pest „	8 „ 37 „ este
		Arad érk.		5 „ 20 „ „		Bécs „	6 „ — „ reg.

A közállomásokról indulás ideje; a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A debreczeni vásárok alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam vasut társaság személy-vonataihoz csatlakozólag, a személyvonatok naponként kétszer közlekednek.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Arad—Szobon. — Indulás Aradról naponként este 6 órakor — Érkezés Aradra naponként reggel 5 órakor. — (Az utasok félételei nincsen korlátozva.)
 Nagyvárad—Kolosvár. — Indulás Nagyváradról naponként este 6 és fél órakor. — Érkezés Nagyváradra naponként reggel 6 és három negyed órakor.
 Nyiregyház—Scathmár. — Indulás Nyiregyháztól vasárnap, szerdán és pénteken este 6 órakor. — Érkezés Nyiregyházra hetfőn, szerdán és szombaton reggel 2 órakor.
 Nyiregyháza—Beregassz. — Indulás Nyiregyháztól naponként reggel 7 órakor — Érkezés Nyiregyházra naponként este 5 órakor.
 Nyiregyháza—Nagybánya. — Indulás Nyiregyháztól hetfőn, kedden, csütörtökön és szombaton este 6 órakor. — Érkezés Nyiregyházra vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor.
 Tokaj—S. A. Ujhely. — Indulás Tokajból naponként este 7 órakor. — Érkezés Tokajba naponként reggeli 4 és fél órakor.
 Kassa—Lőcse. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 1 órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 és egy negyed órakor.
 Kassa—Przemysl. — Indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor. — Érkezés Kassára hetfőn és pénteken délelőtt 10 órakor.
 Kassa—Szigeth. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és három negyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perczkor.
 Kassa—Munkács. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és háromnegyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perczkor.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Erfurti vetemény magvak.

Kereskedésben már 28 év óta üsmert s mindig tisztán kezelt **valódi erfurti kerti vetemény és virágmagva**im biztos voltáról tökéletesen meglevén győződve a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség.

Annál fogva a jelen évre szükséges s ujonan érkezett valódi erfurti vetemény és virágmagvaikat, melyeket felelősség mellett kaptam, hasonló felelősséggel és biztossággal, jutányos áron ajánlom a n. é közönségnek. Ugyazint **francia, magyar luczerna, löhere, burgundi cukorrépa, tarlórépa és akácza magvaikat** is.

Budaházy Antal debreczeni kereskedő.

Isméti eladásra fontonkint kedvező árak.

1—6

Önkénytes végképeni eladás.

Az üzlet teljes megszüntetése következtében **Denhof Lázár** divatárúkereskedésében, (főpiacz Schaefferház 2140 szám.) az abban találtató mindennemű kézmű és szalag áruk a gyári vételárak alatt önkénytesen végképen eladatnak.

A t. cz. közönség ez oknál fogva felszözlittatik, miszerint a különféle cikkek megszerzése végett, a legolcsóbb árban leendő alkalmat el ne mulassza.

Debreczen. 1863. Február.

Hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a Csapóútczai kapun kívül balra az ottan levő majorsági földök szomszedságában a hadházi utc. mellett két felől fekvő s a nagyméltóságú magyar királyi helytartótanács által el adati megengedett 60 hold futó homok föld folyó évi februarius hónap 19-dik napján délelőtt 9 órakor a helyszínen készpénz fizetés mellett 2 vagy több holdjával örök áron nyilvános árverés útján el fog adatni, az előleges feltételek a városgazdai hivatalnál addig is megtekinthetők lévén

Kelt Debreczenben. 1865. január 25.

A városi tanács.

Hazai borok

kaphatók alólrt fűszerkereskedésében, t. Szentimrey Gábor ur krasznikvajdai boresarnoká-ból, szabott áron, a borok a tulajdonos saját természetéből, a legjobb hegyaljai és szikzai hegyről való s valódiságukról a tulajdonos személye s a czimlapok kezkeskednek

Kacsó Ferencz

a „Kékmacsokháoz“ címzett fűszerkereskedésében. (Czeglédutca. Kovácsház 2148 sz. a.)

Ugyanott gazdasági fris vető magvak is jutányos áron kaphatók,

Hirdetés.

A nagyméltóságú magyar királyi helytartótanácsnak 6793^{1/1862} szám alatt kelt intézvényéhez képest, a Hatvanutczai kapun kívül, a Pesti sor előtt fekvő s használaton kívüli trágya lerakó hely, mely 7^{315/1600} holdat tézesen, a városgazdai hivatalnál eleve megtekinthető feltételek mellett, 6 évi használatra, folyó évi február 16-kán reggeli 9 órakor, a helyszínen tartandó közárverésen, a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A városi tanács.

Bérbe adandó lak.

A piacz és teleki utca szegletén levő épületben egy, — két ajtóval nyiló nagy, tágas bolt s mellette 5 egymásbanyiló tágas szoba, — azonkívül konyha, kamara stb. f. évi pünköszt havától kezdve kiadó. — Értekezhetni iránta az otlakó háztulajdonossal 2135. sz. alatt.

A néhai Bészler Károly hagyatékához tartozó czeglédutczai 22-k sz. háznál egy emeleti szoba, előszobával; egy tágas bolt, mellékszobával; egy kisebb magtár, egy pincze stb. bármely órában bérbe adhatók. Bővebben értekezhetni s érvényes szerződést köthetni Bészler Lajossal, nagy-hatvanutczán 1560-dik sz. alatt. 1—3

Eladó ház.

Nagypéterfián a 938 szám alatt levő új ház eladó. — Értekezhetni iránta a nagyváradutczán 2504 szám alatt lakó tulajdonos Molnár Györggyel.

„BIHAR“

1—2

című Nagyváradon hetenkint kétszer megjelenő politikai, kereskedelmi és társadalmi lap

a biharmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye

Györfly Gyula szerkesztése mellett, az eddig tanusított szabadelvű irányban jövő januárhó 1-től kezdve második évi folyamába lép.

Előfizetési árak:

Egy évre 10 frt. fél évre 5 frt. évnegyedre 2 frt. 50 kr.

Az előfizetési összegek alólrt kiadóhivatalához bérmentve küldendők.

A „Bihar“

kiadó hivatala. Nagyváradon, Sasutca 12. sz.

Pénz

Föld- és gyárbírtokosok, iparosok, községek, testületek és magánosoknak, akik elég biztos jelzálogra pénzt felvenni kívánnak, — kész tőkéről kedvező feltételek mellett tudomás nyújtatik. — Bővebb értesítést adnak, bérmentes levelekre.

Henry Filsent und Josef Edler von Angeli (Stadt am Pester, Hotel Wandl, Thür nro. 149.) Bécshen. 1—4

Eladó szőlő.

A szőchenyi vagy ugynevezett koskerten közel a csészlázhoz, 4 1/2 kapa jókarban levő szőlő, kőpajta, konyha, kamarával, szabad kézből eladó. Értekezhetni nagyujtca 1596 sz. alatti háznál a tulajdonossal. 1—5

Kiadó bolt és lakás.

A péterfiái külvároson, az u. n. kis ajtó szegletén fekvő 5246. sz. ház 3 szoba, 2 konyha és bolttal ellátva, egy vagy több évre bérbe adatik. — Értekezhetni iránta Czeglédutczán 62 szám alatt.